

A rendezvény támogatói:

BAÁR-MADAS REFORMÁTUS GIMNÁZIUM
VERES PÉTER GIMNÁZIUM
MAGYAR KERTÉPÍTŐ KFT.
BRINGÓHINTÓ KKT.

Hanganyag: CSIBA LAJOS, KERESKES BARNABÁS

A verseny első fordulójának körzeti szervezői:

Bács-Kiskun: TERCSINÉ TÓTH ILONA (Zrínyi Ilona Általános Iskola, Kecskemét)
Baranya/Somogy/Tolna: HEBLING ESZTER (Koch Valéria Középiskola, Ált. Isk., Pécs)
Békés/Jász-Nagykun-Szolnok: TÓTH ÉVA (Bercsényi Miklós Gimnázium, Törökszentmiklós)
Borsod-Abaúj-Zemplén: ÁGOSTONNÉ SÁPI ILDIKÓ (Kazinczy Ferenc Ált. Isk., Miskolc)
Budapest: **Dél-Buda:** ANTAL ERZSÉBET (Arany János Általános Iskola és Gimnázium)
Dél-Pest: NAGY MÁRTA (Lónyay Utcai Református Gimnázium)
Észak-Buda: GELNICZKY GYÖRGY (Veres Péter Gimnázium)
Észak-Pest: KAPOSINÉ BODÓ ANNA (Babits Mihály Gimnázium)
Kelet-Pest: MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium)
Nyugat-Buda: VETLÉNYI DÁVID (Baár-Madas Református Gimnázium)
Csongrád: BARANYI BETTINA (Kálvin Téri Református Általános Iskola, Makó)
Fejér: BERNÁTH VALÉRIA (Teleki Blanka Gimnázium és Általános Iskola, Székesfehérvár)
Hajdú-Bihar: KATONÁNÉ FERENCZ ÉVA (Bocskai István Ált. Isk. és AMI, Derecske)
Heves/Nógrád: LACZKÓNÉ KISS BEATRIX (Kemény Ferenc Sportiskola, Eger)
Komárom-Esztergom/Győr-Moson-Sopron: MÉSZÁROSNÉ NAGY ÉVA (Vaszary János Általános Iskola, Tata)
Pest megye - kelet: MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium, Budapest)
Pest megye - nyugat: KUJBUS ATTILÁNÉ (Szent Margit Gimnázium, Budapest)
Szabolcs-Szatmár-Bereg: TÓTHNÉ ANNUSKA ZSUZSANNA (Vári Emil Ált. Isk., Kisvárdá)
Vas/Zala: BABATINÉ SIMON MARIANNA (Kertvárosi Általános Iskola Eötvös József Székhelyiskola, Zalaegerszeg)
Veszprém: KÁSA ZSUZSANNA (Deák Ferenc Általános Iskola, Veszprém)

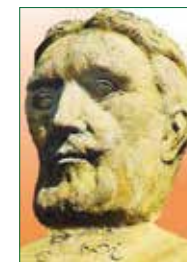
„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefoglaló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több ezer éves hagyományainkat hordozó belső világunkra. Csak így állíthatjuk alkotóképességünket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába.”

Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékkönyvébe. Budapest, 2000. április 2.

BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY®

BOLYAI FARKAS

BOLYAI JÁNOS

2014/15.
Országos döntő
4. osztály

A rendezvény fővédnökei:

Prof. Dr. FREUND TAMÁS, a Magyar Tudományos Akadémia alelnöke
Dr. AÁRY-TAMÁS LAJOS, az Oktatási Jogok Biztosa

A feladatsorok összeállítói:

MARTON ÁGOTA középiskolai tanár
PAPP ISTVÁN GERGELY középiskolai tanár

A feladatsorok lektorálói:

KERESKES BARNABÁS középiskolai tanár
TÓTH ANDRÁS általános iskolai tanár

A honlap és az informatikai háttér működtetője:

TASSY GERGELY középiskolai tanár

A verseny megálmodója:

NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

<http://www.bolyaiverseny.hu>

Az 1-13. feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

- Különbéle igék meghatározásait adtuk meg. Azokat jelöljétek meg, amelyek tartalmazzák valamilyen madárnak a nevét! Például: pöffeszkedik, nagyké-püsködik → *fennhézák (héja)*.
(A) *illegeti, büszkén mutogatja magát* (B) *áskálódik, fondorkodik*
(C) *csámpásan, himbálódzva jár* (D) *heveskedik, kihívóan viselkedik*
(E) *valamit vég nélkül ismételi, hajtogat*
- Jelöljétek meg a helytelen vagy pontatlan szólásmondásokat!
(A) *kimutatja a foga fehérjét* (B) *egy követ húznak* (C) *elásták a békepipát*
(D) *kesztyűs kézzel bánik vele* (E) *gyors, mint a karikacsapás*
- A felsorolt állatnevekből hiányzik egy-egy mássalhangzó. Melyeket kell j betűvel kiegészíteni?
(A) *se...emhernyó* (B) *...aguár* (C) *mo...lepke* (D) *pu...ka* (E) *la...hár*
- Jelöljétek be az *Óz, a nagy varázsló*, más fordításban *Óz, a csodák csodája* című mese szereplőit!
(A) *Madárijesztő* (B) *Lépegető Fenyőfa*
(C) *Nyugati Boszorkány* (D) *Gyáva Oroszlán* (E) *Keleti Boszorkány*
- Mit jelent az a szó, amely a helytelenül írt szavak kezdőbetűiből áll?
kátyú, cserlye, utánna, alattvaló, pontossan, alul, szalag, riadó, ijesztő, orrvadász, rádió
(A) *fűszernövény* (B) *ruhátlan, szörtelen*
(C) *kisebb cserépedény, bögre* (D) *madárféle* (E) *szegény*
- Rímek keresik a helyüket. Weöres Sándortól idéztünk egy versszakot, ám a sorvégeket nektek kell a megfelelő helyre illeszteni. Mi a helyes sorrend?
Erdőt járunk, árkot ...1..., (A) *1. térünk, 2. térdünk, 3. lépünk, 4. élünk*
bükkfa-lábunk, venyige-...2..., (B) *1. élünk, 2. térdünk, 3. lépünk, 4. térünk*
szél se tudja, merre ...3..., (C) *1. lépünk, 2. térdünk, 3. élünk, 4. térünk*
jegenye-sударas utakon ...4.... (D) *1. élünk, 2. térdünk, 3. térünk, 4. lépünk*
(E) *az előzőek egyike sem*
- Verskezdeteket adtunk meg magánhangzók nélkül. Ha megfejtettétek őket, azokat jelöljétek meg, amelyeknek Petőfi Sándor az írójuk!
(A) *KRTSZ LSZK, FT NVLK* (B) *SZRTNM, H VDLMF LNNK*
(C) *HRP TC HRM LTT* (D) *NYR NPNK LKNYLTNL*
(E) *TT VN Z SZ, TT VN JR*

- Jelöljétek be az alábbi idézettel kapcsolatos igaz állításokat! *„Csillag esik, föld reng: jött éve csudáknak! / Ihol én, ihol én pörölyje világnak!”*
(A) *A monda szerint e sorokat Attila hun király mondta, amikor megkapta Isten kardját.*
(B) *A kardot egy pásztorfiú találta meg.* (C) *A pöröly szó ostort jelent.*
(D) *A „csillag” és a „csudák” szavak Csaba királyfira vonatkoznak, aki a Tejúton jött le megsegíteni a székely népet.*
(E) *E szavakkal verte be Botond buzogányával Bizánc kapuját.*
- Ha a **kiemelt betűtől** elindulva a sakkból ismert „lólépés” Á F M S O vagy „lougás” szabályai szerint megfelelően haladtok, egy A I K K E ismert közmondást találhattok. Ha sikerült megfejteni, jelöljétek meg a hozzá jelentésben legközelebb álló másik közmondást! (Néhány betű nem része a megfejtésnek.) Z Y O S C
(A) *Kicsi a bors, de erős.* (B) *Cseppenként a hordó is megtelik.*
(C) *Jóból is megárt a sok.* (D) *Ki korán kel, aranyat lel.*
(E) *Sokat akar a szarka, de nem bírja a farka.*
- Melyik ruhadarab?
(A) *kaftán* (B) *kelevéz* (C) *kacagány* (D) *kapca* (E) *kolonc*
- Így is jó meg úgy is jó? Azokat a kifejezés-, illetve szó párokat jelöljétek meg, amelyeknek mindkét eleme helyes!
(A) *hidd el – higgyed el* (B) *hogyne – hogy ne* (C) *selyt – sejt*
(D) *veled – teveled* (E) *sirt – sirt*
- Melyik „-fa” nem lehet, illetve jellemzően nincs fából?
(A) *májusfa* (B) *kaptafa* (C) *fejfa* (D) *nótafa* (E) *tarifa*
- Különböző jelentésű, és esetleg azonos alakú szavak meghatározását adtuk meg párokba rendezve. Azokat a párokat jelöljétek meg, amelyekben mindkét tagnak lehet ugyanaz a szó a megoldása! (Például: *evőeszköz – kertész ház* → *villa*.)
(A) *ház része – mohón eszik* (B) *sajnál – jármű*
(C) *vág – fafajta* (D) *légmozgás – perem, oldal* (E) *szalad – testrészt*

A következő feladatot a válaszlapon kijelölt helyén oldjátok meg!

- Képzeljétek el, hogy egy hosszú felfedező úton vagytok valamelyik óceánon egy kisebb kutatóhajó fedélzetén. Izgalmas, néha veszélyes kalandokat éltek át, amelyeket a hajónapló is rögzít. Fogalmazzátok meg ennek a képzelte hajónaplónak egyetlen napját! Ügyeljétek, hogy írásotok megfeleljen a napló-forma követelményeinek! Fogalmazásotok ne haladjon meg a rendelkezésre álló terjedelmet!